

ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਜੇ.

ਮੈਸਰਜ਼ ਮਿਨਿਕਿਨ ਐਗਰੋ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ -

ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

2020 ਦਾ CRM-M ਨੰਬਰ 3505

02 ਮਈ, 2022

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1973—ਐਸ.ਐਸ. 362, 482—ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 1968—ਐਸ.ਐਸ. 3 (ਕੇ) (i), 17, 18, 29, 33—ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨਿਯਮ, 1971—ਆਰ.ਐਲ. 27 (5)—ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ - ਅੰਤਮ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੰਕਟਸ ਆਫੀਸੀਓ—ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ - ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ। ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ—ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ—ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ—ਇਕ ਵਾਰ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤਮ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ—ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ—ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ—ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 8 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 17.03.2017 ਨੂੰ, ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ (ਅਨੈਕਸਚਰ P-3) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 01.08.2019 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰ. 5 ਅਤੇ 6 ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਚੀਫ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 30.09.2019 (ਪੀ-5) ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ੀ।

(ਪੈਰਾ 2)

ਅੱਗੋਂ ਆਯੋਜਿਤ, ਇੱਕ ਰੀਡਿੰਗ ਤੱਕ ਉਭਰ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਫਿਰ, ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ/ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ/ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਡਿਫਾਲਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਅੰਕਗਣਿਤਿਕ ਗਲਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 15)

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਵਕੀਲ ਹਿਤੋਂਦਰ ਕਾਂਸਲ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਏ.ਏ.ਜੀ., ਪੰਜਾਬ।

ਵਿਕਾਸਬਾਹਲ, ਜੇ. (ਓਰਲ)

(1) ਇਹ 20.08.2015 ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰ. 37 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ "ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਮਿੱਤਲ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਅਤੇ ਹੋਰ" ਧਾਰਾ 3 (ਕੇ) (i), 17, ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੈ। ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ, 1968 ਦੇ 18, 29 ਅਤੇ 33 ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨਿਯਮ, 1971 ਦੇ ਨਿਯਮ 27(5) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ, ਜੋ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਸਟ ਕਲਾਸ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਦਾਲਤ (ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ ਪੀ-1) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਿਤੀ 30.09.2019 (ਅਨੈਕਸਰ P-5), ਜਿਸਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੋਰ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਨੰਬਰ

7 ~~OF PUNJAB AND OTHERS (Vikas Bahk, I)~~ ਅਤੇ 8 ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 17.03.2017 ਨੂੰ ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 01.08.2019 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਰਜ਼ੀ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 30.09.2019 (ਪੀ-5) ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਚੋਸ਼ੀ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1 ਸਟ ਕਲਾਸ, ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(3) ਦਯਾ ਕਿਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ¹ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ; ਰਿਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ @ ਰਵਿੰਦਰ ਪਰਸ਼ਾਦ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰੋਮਕੁਮਾਰ² ਨਾਲ ਹੀ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਬਨਾਮ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਫੈਸਲਾ³।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨਆਰ⁴ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ 1 ਸਟ ਕਲਾਸ , ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਭਰੋਸਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ, ਉਕਤ ਕੇਸ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ।

(5) 27.01.2020 ਨੂੰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ:-

"ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1973 ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ 20.08.2015 ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੰ. 37 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਮਿੱਤਲ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ

12010(2) RCR(CrI) 451
22010(9) RCR (CrI) 597
32000(4) RCR(CrI) 650
42015(1) RCR(ਸਿਵਲ) 920

ਅਤੇ ਧਾਰਾ 3(ਕੇ) (ਕੇ) ਅਧੀਨ ਹੈ। i), ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਕਾਨੂੰਨ, 1968 ਦੇ 17, 18, 29 ਅਤੇ 33 ਨੂੰ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨਿਯਮ, 1971 ਦੇ ਨਿਯਮ 27(5) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 30.09.2019 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਨੇ

ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਕਿਸੇ ਯੋਗ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ., 2015 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਸਿਵਲ) 920 (ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ) ਜੋ ਕਿ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਭਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸਨ।

30.03.2020 ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਰਹੇਗੀ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ।

27.01.2020

(ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਤਿਆਗੀ)

ਜੱਜ"

(6) ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਕਿ, ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 17.03.2017 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(7) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(8) ਜਵਾਬਦੇਹ-ਰਾਜ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਬਲਾਕ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਰਾਹੀਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 3(ਕੇ)(i),

17,18,29 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-1) ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਸੀ। ,
1968 ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਨਿਯਮ, 1971 ਦੇ ਨਿਯਮ 27 (5) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ
ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰਬਰ 7 ਅਤੇ 8 ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ
17.03.2017, ਉਕਤ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ
ਆਰਡਰ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

"ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਿੱਤਲ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ

PBSM03-000757-2016

UID ਨੰਬਰ PB0288

CHA/37/2015

ਵਰਤਮਾਨ:-ਸ਼. ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੇ. ਸਚਦੇਵਾ, ਐਡੀ. ਰਾਜ ਲਈ ਪੀ.ਪੀ

ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ.1 ਅਤੇ 2 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਸ਼. ਬੀ.ਐਸ.ਸਿੱਧੂ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰ.3 ਅਤੇ 4 ਨੂੰ ਵਕੀਲ ਸ਼. ਰਿਤੇਸ਼ ਵਾਟਸ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੰਬਰ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਵਕੀਲ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਐਡਵੋਕੇਟ

ਵਕੀਲ ਸ਼.ਬ.ਸ.ਸਿੱਧੂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ ਜ਼ਮਾਨਤ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ

ਦੋਸ਼ੀ ਨੰ. 5 ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੱਸੇ ਗਏ
ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਕਿਉਂਕਿ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ 21.10.2016 ਤੋਂ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤੀਜੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਲੁੱਚਪੁਣਾ ਅਤੇ ਕਾਰਨ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਰਮੀ ਦੇ
ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੌਜੂਦਾ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਡਿਫਾਲਟ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਖਾਰਜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਫਾਈਲ ਉੱਥੇ ਕੋਰਡ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇ।

ਉਚਾਰਿਆ.

(ਮਹੇਸ਼ਕੁਮਾਰ) 17.03.2017

ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ

ਪਹਿਲੀ ਜਮਾਤ ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ"

(9) ਉਕਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-3) ਦਾਇਰ
ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਖਾਸਤ ਦਾ 01.08.2019 ਨੂੰ ਜਵਾਬ
(ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-4) ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 1 ਵਿੱਚ, ਖਾਸ
ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਵਿੱਚ
ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ
ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 1

ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

'ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਇਤਰਾਜ਼:

1 .ਕਿ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ, ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।"

(10) ਸੇਂਟ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ, ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1 ਕਲਾਸ, ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, ਨੇ 30.09.2019 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨੇ ਕਿਹਾ

ਆਰਡਰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(11) ਦਯਾ ਕਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਚ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਧੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਤੀ 13.12.2004 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-2) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 15.7.2004 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। AnnexureP-1) ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 16.1.2007 ਦੇ ਸੰਮਨ ਆਰਡਰ (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-3) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਪੀ-4 ਨੂੰ ਹੋਰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ।

XXX XXX XXX XXX

ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ, ਇਸ ਲਈ, ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ, ਬਦਲਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ

ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਲਈ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਦੂਸਰਾ ਵਿਕਲਪ ਜੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

5. ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਿੰਦੋਸ਼ਵਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ:-

"4. ਅਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 23 ਨਵੰਬਰ, 1968 ਦਾ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਸੀ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਸਨ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਇਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂਇਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਕਾਰਨ ਦੇ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 1898 ਦੇ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (ਜੋ ਇਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 561-ਏ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਦੇ ਉਲਟ, ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਉਪਾਅ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੋਧ ਲਈ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 23-11-1968 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ, ਦੇਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਮਿਤੀ 3-5-1972 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ

ਜਾਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਅਯੋਗ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜੋ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਡੀ. ਗੋਬਰਧਨ ਵੱਲੋਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਿਰਫ ਤਾਜ਼ਾ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪਿਛਲੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਝੂਠ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 1962 Supp (2) SCR 297: (AIR1962SC876) ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉੱਚੇ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 3-5, 1972 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 3-5, 1972 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6. ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੇਜਰ ਜਨਰਲ ਏ.ਐਸ. ਗੌਰਾਇਆ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਇਕ ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਜਾਂ ਵਾਪਸੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 13.12.2004 (ਅੰਕੜਾ P-2)) ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਧੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

8. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਕਮ ਮਿਤੀ 13.12.2004 (ਅੰਕੜਾ ਪੀ-2) ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਤੀ 13.12.2004 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

(ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਾ ਪੀ-2) ਸਾਰੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਇਹ ਦਰਸਾਏਗੀ ਕਿ ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ/ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਅਪਵਾਦ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਅੰਤਰਿਮ ਹਨ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਡਿਫਾਲਟ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸੀ, ਨੂੰ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਸੀ

ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ *ਬਿੰਦੇਸ਼ਵਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ*⁵, ਜਿਸ 'ਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੇ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਉਸ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।

(13) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ *ਰਿਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਉਰਫ ਰਵਿੰਦਰ ਪਰਸਾਦ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰੇ ਨੰਬਰ 4, 5 ਅਤੇ 6* ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ: -

" XXX XXX XXX XXX XXX

4. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਜਰ

ਜਨਰਲ ਏ.ਐਸ. ਗੌਰਾਇਆ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਐਨ. ਠਾਕੁਰ 1988 (1) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 3 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:-

“ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਉਸੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਜਾਂ ਬਰੀ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਤਰੀਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ।”

5. ਬਿੰਦੇਸ਼ਵਰੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਕਾਲੀ ਸਿੰਘ 1977 ਏਆਈਆਰ (ਐਸਸੀ) 2432 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ: -

“ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹਿੱਲ ਜਾਣਾ ਸੀ

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 23.11.1968 ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਪ ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ।”

6. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਜੋ ਉਭਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਲਈ ਉਪਾਅ ਇੱਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਕੋਲ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਕਮ, ਜਿੱਥੋਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ”

(14) ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ,

ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਸੰਬੰਧਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਦਲ ਸਕਦੀ। ਜਾਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰੋ, ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਸੰਬੰਧੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਅੰਕਗਣਿਤਿਕ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਅਦਾਲਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੇਸ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਲਰਕ ਜਾਂ ਗਣਿਤ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਗਲਤੀ ਤਾਲਾਬ ਹਾਜੀ ਹੁਸੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਭਰੋਸਾ ਗਲਤ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 561 ਏ (ਨਵੇਂ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 482) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ, ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕਸਰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੈਸਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਭਾਗ ਆਪਣੇ ਆਪ. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਅੰਤ 7.1.1999 ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ 41 ਵੀਂ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਸੰਯੁਕਤ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 362 ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਬਾਰ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੰਤਮ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਿਰਣੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।

10. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.4.1999 ਅਤੇ 21.7.1999 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੀਵਿਊ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਹਨ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਜੋ ਕੁਝ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 30.4.1999 ਅਤੇ 21.7.1999 ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਲਈ 7.1.1999 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।"

(15) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ-ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਉੱਭਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਦਾ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ, ਉਕਤ ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ. ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ, ਇੱਕ ਅੰਤਮ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਜਾਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਜਾਂ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ/ਵਾਪਸੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 362 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੀ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ/ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਡਿਫਾਲਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਲੈਰੀਕਲ ਜਾਂ ਅੰਕਗਣਿਤਿਕ ਗਲਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

(16) *ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ (ਸੁਪਰਾ)*

ਜਿਸ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਕੀਜ਼ਿਊਮਰ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਝਗੜਾ ਨਿਵਾਰਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਸ਼ਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 139 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ। ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

(17) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਏ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 30.09.2019 (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ P-5) ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਤੀ

17.03.2017 OF PUNJAB AND OTHERS (Vikas Bahl, J.)
ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(18) ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਦੇਸ਼, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਚਿਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਅ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ।

ਸੁਬਰਿਤ ਕੌਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ